

POSTANOWIENIE

21 listopada 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Beata Janiszewska

na posiedzeniu niejawnym 21 listopada 2025 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa A.S. i J.S.

przeciwko S. spółki akcyjnej w upadłości w W.

o ustalenie,

na skutek skargi kasacyjnej S. spółki akcyjnej w upadłości w W.

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach

z 8 stycznia 2024 r., I ACa 2783/23,

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

2. zasądza od S. spółki akcyjnej w upadłości w W. na rzecz A.S. kwotę 5400 (pięć tysięcy czterysta) złotych z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego, za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia orzeczenia zobowiązanemu do dnia zapłaty, tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.

(M.M.)

UZASADNIENIE

Pozwany syndyk masy upadłości G. S.A. w W. (dalej: bank) wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach, którym oddalono w części apelację skarżącego od wyroku Sądu pierwszej instancji wydanego w sprawie o zapłatę i ustalenie toczącej się z powództwa J.S. i A.S. Wyrok Sądu drugiej instancji dotyczył przy tym wyłącznie zawartego w wyroku Sądu Okręgowego orzeczenia o ustaleniu nieistnienia między stronami bliżej określonego stosunku prawnego mającego wynikać z umowy kredytu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania bank wskazał na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) oraz potrzebę wykładni przepisów prawnych budzących wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.). Natura obu tych przyczyn kasacyjnych była już przedmiotem bardzo licznych wypowiedzi Sądu Najwyższego i została szczegółowo omówiona m.in. w postanowieniu SN z 20 lipca 2023 r., I CSK 4467/22, wydanym w sprawie z udziałem pozwanego.

Obie przyczyny kasacyjne związane były z problemem tego, czy postępowanie kredytobiorców o ustalenie nieistnienia stosunku prawnego mającego wynikać z umowy kredytu zawartej z pozwanym bankiem jest, w razie ogłoszenia upadłości kredytodawcy, sprawą o wierzytelność, która podlega zgłoszeniu do masy upadłości w rozumieniu art. 145 ust. 1 p.u. W konsekwencji skarżący dążył do ustalenia, czy niniejsza sprawa podlegała zawieszeniu także w odniesieniu do żądania ustalenia, a nie tylko w zakresie, w jakim powodowie dochodzili zapłaty.

Choć zasygnalizowane na s. 4-5 i opisane w dalszej części uzasadnienia skargi kwestie dotyczące tego, czy sprawa o ustalenie może toczyć się przeciwko upadłemu bankowi już z chwilą ustalenia osoby syndyka, dawniej rzeczywiście budziły poważne wątpliwości, to obecnie należy uznać je za wyjaśnione –

w kierunku odmiennym od oczekiwanego przez pozwanego. W uchwale SN z 19 września 2024 r., III CZP 5/24, wskazano, że postępowanie sądowe z powództwa kredytobiorcy będącego konsumentem o ustalenie nieistnienia stosunku prawnego z umowy kredytu, prowadzone przeciwko bankowi, co do którego w toku postępowania ogłoszono upadłość, nie jest sprawą „o wierzytelność, która podlega zgłoszeniu do masy upadłości” w rozumieniu art. 145 ust. 1 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe, a tym samym może być podjęte z chwilą ustalenia osoby pełniącej funkcję syndyka. We wspomnianej uchwale szeroko umotywowano zajęte w niej stanowiska; powtarzanie obecnie tej argumentacji należy więc uznać za niecelowe.

Wobec powyższego dostrzeżone w skardze kasacyjnej zagadnienie prawne jest rozstrzygnięte; nie istnieje też potrzeba wykładni wskazanych na s. 5 skargi przepisów. Kierunek rozstrzygnięcia wspomnianych wątpliwości nie powoduje przy tym, że skarga kasacyjna mogłaby zostać ewentualnie uznana za oczywiście uzasadnioną – jest on bowiem odmienny od stanowiska pozwanego.

Kierując się przedstawionymi względami, Sąd Najwyższy uznał, że z motywów skargi nie wynika, by zachodziły określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c. przyczyny kasacyjne, co uzasadniało odmowę przyjęcia tej skargi do rozpoznania.

O kosztach orzeczono zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy, ich wysokość ustalając na podstawie § 2 pkt 7 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c., orzeczono, jak w sentencji postanowienia.

Beata Janiszewska

[J.T.]

[a.ł]

